NP – 026

9

I Semester B.Com. Examination, May 2022
(NEP – 2021 – 22 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Mahabharata – Yayathi Upakhyana
Grammar and Comprehension

St Claret College Bangalore-560013 LIBRARY

Time : 2½ Hours Max. Marks : 60

Instructions : *1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.*
*2) Q. No. **I** and **VI** mains should be answered in **Sanskrit**.*

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत : **(8×1=8)**

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose the correct answer :

1) महाभारते प्रमुखतया कस्य महिमा वर्णिता ?

अ) भीष्मस्य आ) भीमस्य

इ) अर्जुनस्य ई) श्रीकृष्णस्य

2) ययाति-उपाख्यानम् कस्मिन् पर्वणि भवति ?

अ) आदि आ) सभा इ) उद्योग ई) वन

3) देवयानी कस्य पुत्री ?

अ) वृषपर्वण: आ) च्यवनस्य

इ) शुक्रस्य ई) बृहस्पते:

4) नाहुष: इति क: प्रसिद्ध: ?

अ) दुष्यन्त: आ) भरत: इ) ययाति: ई) पूरु:

5) देवयानीं का कूपे पातितवती ?

अ) दासी आ) धात्री

इ) द्रौपदी ई) शर्मिष्ठा

P.T.O.

6) कूपे पतितां देवयानीं क उद्धृतवान् ?

अ) नहुषः आ) शुक्रः इ) वृषपर्वा ई) ययातिः

7) ययातिः "का त्वं ताम्रनखी श्यामा" इति कां वदति ?

अ) दासीम् आ) शर्मिष्ठाम्

इ) देवयानीम् ई) धात्रीम्

8) मृगलिप्सुः कः वनम् आगच्छत् ?

अ) वृषपर्वा आ) शुक्रः इ) पूरुः ई) ययातिः

II. **एकस्य** प्रश्नस्य उत्तरं लिखत : **(1×8=8)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಒಂದು** ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Answer **any one** question :

1) महाभारतम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

Write an essay about Mahabharata.

ಮಹಾಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

2) पूरोः पितृभक्तिं वर्णयत ।

Describe Puru, how devoted he was to his father.

ಪೂರುವಿನ ಪಿತೃಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿರಿ.

III. **द्वयोः** लघुटिप्पणीं लिखत । **(2×4=8)**

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

1) वेदव्यासः

2) देवयानी

3) वृषपर्वा

4) काव्यस्य शापः

IV. **चतुर्णां** श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत । **(4×3=12)**

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain **any four** shlokas.

1) कस्माद् गृह्णासि मे वस्त्रं शिष्या भूत्वा ममासुरि ।
समुदाचारहीनायाः न ते साधु भविष्यति ।।

2) समुद्रं प्रविशध्वं वा दिशो द्रवतासुराः ।
दुहितुर्नाप्रियं सोढुं शक्तोऽहं दयिता हि मे ।।

3) त्यजेदेकं कुलस्यार्थे ग्रामस्यार्थे किलं त्यजेत् ।
ग्रामं जनपदस्यार्थे आत्मार्थे पृथिवीं त्यजेत् ।।

4) परभार्या स्वसा श्रेष्ठा सगोत्रा पतिता स्नुषा।
अवरा भिक्षुकाऽस्वस्था अगम्याः कीर्तिताः बुधैः ।
अतोऽदत्तां च पित्रा त्वां भद्रे न विवहाम्यहम् ।।

5) ययातिरुवाच :-
त्वं यदो प्रतिपद्यस्व पाप्मानम् जरया सह ।
यौवनेन त्वदीयेन चरेयं विषयानहम् ।।

6) अनुरुवाच :-
जीर्णः शिशुवदादत्ते कालेऽन्नमशुचिर्यथा ।
न जुहोति च कालेऽग्निं तां जरां नाभिकमये ।।

V. **द्वयोः** वाक्ययोः ससन्दर्भ विवृणुत । **(2×3=6)**

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any two** sentences :

1) समुदाचारहीनायाः न ते साधु भविष्यति ।

2) सुताऽहं स्तूयमानस्य ददतोऽप्रतिगृह्णतः ।

3) आत्मार्थे पृथिवीं त्यजेत् ।

4) वाग्भङ्गश्चास्य भवति तां जरां नाभिकामये ।

VI. **संस्कृत** भाषया उत्तराणि लिखत :

a) **पञ्चानां** पदानां संस्कृते वाक्यं रचयत : **(5×1=5)**

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ **ಐದು** ಪದಗಳಿಗೆ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ.

Write **Sanskrit** sentences for **any 5** words given below.

1) अस्माकम्
2) सह
3) ददर्श
4) यथा–तथा
5) बहि:
6) अहम्
7) माता
8) भयम्

b) **पञ्चानां** लिङ्ग–विभक्ति–वचनानि लिखत : **(5×1=5)**

ಐದು ಪದಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗ-ವಿಭಕ್ತಿ-ವಚನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Identify linga-vibhakti and vachana for **any 5** words given below.

1) रामाय
2) बालकेन
3) बुद्धि:
4) राज्यम्
5) उदपानम्
6) ग्रामम्
7) का
8) फलेन

VII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्ननानाम् उत्तराणि लिखत : **(4×2=8)**

ऋतुराजोहि वसन्त: । निखिलमिदं जगत् चारुतरं सम्पद्यते वसन्ते । हेमन्ताक्लिष्टा चेयं वसुन्धरा पुन: नवीभवति । अहो रमणीयता किसलयानाम् । मधुरिमा पुष्पाणां, सरलता फलानाम् । सरोवरे कमलानि विकसन्ति । भ्रमरा: गुञ्जन्ति । पञ्चमं कूजन्ति पिका: । प्रसन्नं वहन्ति नद्य: । वायु: मन्दं मन्दं प्रयाति । प्रसन्ना प्रतिभाति दिक्सम्पत् ।

प्रश्ना :

1) कमलानि कुत्र विकसन्ति ?
2) वायु: कथं प्रयाति ?
3) नद्य: कथं वहन्ति ?
4) हेमन्ताक्लिष्टा का ?